

“Organic Foods” โอกาสดีในตลาดเยอรมนี

อาหารอินทรีย์ (Organic Foods) เป็นอาหารที่ได้จากผลิตผลทางการเกษตรที่ไม่มีการตัดต่อทางพันธุกรรม และปลอดจากการใช้สารเคมีตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะปลูกจนถึงขั้นตอนการเก็บรักษา ด้วยเหตุนี้ อาหารอินทรีย์ จึงได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว เพราะนอกจากปลอดภัยต่อผู้บริโภคแล้ว กระบวนการผลิตยังเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เป็นที่คาดว่ามูลค่าตลาดอาหารอินทรีย์โลกในปี 2555 จะสูงถึง 66.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 54 จากปี 2550 ปัจจุบันตลาดรองรับอาหารอินทรีย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก คือ สหภาพยุโรป (European Union : EU) ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดกว่าครึ่งหนึ่งของมูลค่าตลาดอาหารอินทรีย์ทั้งหมดของโลก

ในบรรดาประเทศในกลุ่ม EU **เยอรมนี** นับเป็นตลาดอาหารอินทรีย์ที่สำคัญที่สุด ด้วยมูลค่าตลาดสูงถึง 4.5 พันล้านยูโร คิดเป็นร้อยละ 30 ของมูลค่าตลาดอาหารอินทรีย์ทั้งหมดของ EU ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าตลาดอาหารอินทรีย์ในเยอรมนีจะขยายตัวอย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ส่วนหนึ่งเนื่องจากเยอรมนีเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรมากถึง 82.6 ล้านคน มีกำลังซื้อสูง (รายได้ต่อหัว 40,225 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2550) และที่สำคัญชาวเยอรมันนับเป็นผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับการบริโภคสินค้าเพื่อสุขภาพเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ประกอบกับรัฐบาลเยอรมนีรณรงค์อย่างจริงจังให้ชาวเยอรมันหันมาบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพให้มากขึ้น รวมถึงอาหารอินทรีย์ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตอาหารอินทรีย์ของเยอรมนียังไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคในประเทศ เนื่องจากเยอรมนีเป็นประเทศอุตสาหกรรม พื้นที่เกษตรกรรมจึงมีจำกัด อีกทั้งการเปลี่ยนพื้นที่เพาะปลูกเดิมเป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชอินทรีย์ต้องใช้เวลาพักดินประมาณ 1-2 ปี เพื่อให้สารเคมีที่ตกค้างในดินสลายไป ส่งผลให้เยอรมนีจำเป็นต้องนำเข้าอาหารอินทรีย์จำนวนมาก และมีฐานะเป็นผู้นำเข้าอาหารอินทรีย์รายใหญ่แห่งหนึ่งของโลก สถานการณ์ดังกล่าวนับเป็นโอกาสอันดีของผู้ส่งออกไทยที่จะเข้าไปขยายส่วนแบ่งตลาดอาหารอินทรีย์ในเยอรมนี โดยเฉพาะผักและผลไม้เมืองร้อนอินทรีย์ เครื่องเทศและสมุนไพรอินทรีย์ ที่เยอรมนียังไม่สามารถผลิตได้เอง

ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับตลาดอาหารอินทรีย์ในเยอรมนี ที่สำคัญ มีดังนี้

- **กลุ่มผู้บริโภคหลัก** ได้แก่ กลุ่มผู้อาศัยอยู่ฝั่งเยอรมนีตะวันตกซึ่งมีจำนวน 67 ล้านคน เพราะเป็นกลุ่มผู้มีรายได้สูง เนื่องจากราคาอาหารอินทรีย์สูงกว่าอาหารทั่วไปราวร้อยละ 20-250 ทั้งนี้ ผู้บริโภคในเยอรมนีราวร้อยละ 20 ซื้ออาหารอินทรีย์เป็นประจำ เนื่องจากเชื่อว่าเป็นสินค้าที่ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนผู้บริโภคอีกร้อยละ 50 เลือกซื้ออาหารอินทรีย์เป็นครั้งคราว อนึ่ง นอกเหนือจากกลุ่มผู้บริโภคทั่วไปแล้ว กลุ่มธุรกิจรับจัดเลี้ยงและผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอาหารต่างมีแนวโน้มหันมาใช้อาหารอินทรีย์เป็นส่วนประกอบมากขึ้น ตามกระแสนิยมบริโภคอาหารอินทรีย์ของชาวเยอรมัน

- **อาหารอินทรีย์ที่นิยมบริโภคมากที่สุด** ได้แก่ ผักและผลไม้ รองลงมา คือ นมและผลิตภัณฑ์นม และขนมปัง สำหรับผลไม้ที่ชาวเยอรมันนิยมบริโภคมากที่สุด คือ แอปเปิ้ล กล้วยหอม และส้ม ตามลำดับ ส่วนผลไม้เมืองร้อน อาทิ แตงโม มะม่วง แม้ขณะนี้ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่มาก เนื่องจากชาวเยอรมันส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับผลไม้ดังกล่าว แต่พบว่าเยอรมนีมีการนำเข้าผลไม้เมืองร้อนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่อาหารอินทรีย์อื่น ๆ ที่มีแนวโน้มขยายตัวดี ได้แก่ น้ำตาลทรายอินทรีย์ น้ำผลไม้อินทรีย์ ชาอินทรีย์ เครื่องเทศและสมุนไพรอินทรีย์ รวมถึง

สารให้ความหวานทดแทนน้ำตาล อาทิ น้ำผึ้ง นอกจากนี้ อาหารอินทรีย์แปรรูป อาทิ ผลไม้อบแห้งเพื่อใช้เป็นอาหารว่าง และผักอบแห้งเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในอุตสาหกรรมอาหาร อาทิ ซุปสำเร็จรูป ก็เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้นเป็นลำดับเช่นกัน

- **ช่องทางการจำหน่าย** การจำหน่ายอาหารอินทรีย์ในเยอรมนีมีหลากหลายช่องทาง ทั้งร้านค้าปลีก (มีสัดส่วนร้อยละ 37 ของมูลค่าจำหน่ายอาหารอินทรีย์ทั้งหมด) อาทิ ALDI LIDL และ PLUS ร้านจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ (ร้อยละ 26) ร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 8) และอื่น ๆ (ร้อยละ 29) นอกจากนี้ การจำหน่ายผ่านระบบอินเทอร์เน็ตก็เป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยสินค้าที่มีการซื้อขายเป็นที่แพร่หลาย ได้แก่ กลัวย กวี และแตงกวา

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

กรกฎาคม 2551